

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
KLASA: 005-01/13-01/8
URBROJ: 2186/1-01/1-14-5
Varaždin, 30. lipnja 2014.

Nastavljajući tradiciju uloge Antikorupcijskog povjerenstva, kao tijela koje će pomagati svojoj zajednicu u unaprjeđenju borbe protiv korupcije, a s ciljem iskazivanja spremnosti za suzbijanje korupcije na razini Županije, Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 30. lipnja 2014. godine, donosi

AKCIJSKI PLAN

suzbijanja korupcije u Varaždinskoj županiji za razdoblje 2014.-2017.

I. OPĆI DIO

Varaždinska županija od 2007. godine, kada je osnovano prvo Povjerenstvo za provedbu praćenja mjera utvrđenih Nacionalnim programom za suzbijanje korupcije na području Varaždinske županije ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 2/07), razvija programski pristup suzbijanja korupcije na području Varaždinske županije, uspostavljanjem sustavnog okvira za antikorupcijsko djelovanje, iskazujući i na ovaj način spremnost za prihvaćanje demokratskih vrijednosti.

Provođenje programskog pristupa suzbijanju korupcije usklađeno je sa nacionalnom antikorupcijskom politikom, koja je sadržana u Strategiji suzbijanja korupcije, koju je usvojio Hrvatski sabor 2008. godine te Akcijskim planovima Vlade RH, koji predstavljaju pravni okvir i orijentaciju za poduzimanje aktivnosti u suzbijanju korupcije u Županiji, a formalno su definirani Odlukom o osnivanju Antikorupcijskog povjerenstva Varaždinske županije i praksi rada ovog Povjerenstva.

U općem dijelu ovog Akcijskog plana određuje se pojmovno definiranje korupcije, vrste i oblici te njene posljedice, prvenstveno zbog specifičnosti područja. Opći dio služi kao podloga obrazloženju temeljnih definicija o korupciji, u svrhu preciziranja konkretnih mjera koje se ovim Akcijskim planom predlažu.

II. POJMOVNE DEFINICIJE KORUPCIJE

Što je to korupcija

Korupcija je štetna društvena pojava koja narušava temeljne društvene vrijednosti. Pojavljuje se u gotovo svim područjima života i djelovanja, prisutna je u javnim institucijama, privatnom sektoru, u politici, gospodarstvu i medijima. Ona je povijesni, psihološki, sociološki, gospodarski, politički i pravni fenomen.

U najširem smislu korupcija je svaka zlouporaba javnih ovlasti radi ostvarenja privatnih interesa. U užem smislu, ona se može definirati kao svaki čin kojim se, suprotno

javnom interesu, nedvojbeno krše moral i pravne norme, te povrjeđuju temelji vladavine prava.

Vrste korupcije

Sukladno općeprihvaćenim tumačenjima i definicijama, a ovisno o razini ovlasti u odlučivanju, mogu se pojaviti dvije vrste korupcije

- **Politička**, koja se može pojaviti među državnim dužnosnicima i političarima koji imaju političku moć
- **Administrativna**, ili birokratska koja se može pojaviti kod službenika javne uprave zaduženih za provedbu odluka i propisa, te službenika koji rade s građanima.

Oblici korupcije:

Najčešći oblici korupcije su:

- **Podmićivanje** – obećanjem ponuda ili davanje bilo koje beneficije koja neprimjereno utječe na ishod odluka javnog službenika. Mito može biti dan javnom službeniku direktno, ili preko druge osobe, a može podrazumijevati novac, povjerljivu informaciju, darove i druge oblike,
- **Pronevjera** – krađa sredstava od strane osoba kojoj su povjerene ovlasti i kontrola nad tim sredstvima
- **Sukob interesa** – situacija u kojoj su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, ili privatni interes utječe, ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti
- **Pristranost** – dodjeljivanje poslova ili beneficija određenim pojedincima bez obzira na stručnost i sposobnost. Ako je riječ o članovima obitelji onda se naziva nepotizam
- **Iznuđivanje** - nezakonito i namjerno dobivanje neke prednosti, materijalne ili nematerijalne od druge osobe ili subjekta, tako da joj se nameće nezakonit pritisak u obliku prijetnji ili zastrašivanja da bi ju se prisililo da pruži određene beneficije. Ova prisila može sadržavati fizičku povredu, nasilje ili prepreku, a može čak uključivati i opasnost da treća strana bude ugrožena
- **Nepotizam** – pojam koji označava ponašanje pojedinaca, najčešće nositelja političke, ekonomske, vojne ili neke druge moći i utjecaja kojim, zbog svog povlaštenog položaja osigurava beneficije i druge pogodnosti članovima svoje obitelji, rođacima ili bliskim osobama.

Posljedice korupcije

Među najvažnijim posljedicama korupcije je gubitak povjerenja u bilo koju vlast i njene institucije, i na bilo kojoj razini, te neravnopravnost i nejednakost građana u svakodnevnom životu. No posljedice korupcije mogu se strukturirati na sljedeći način:

- **Političke** – uništava se osnovni odnos povjerenja između političara i građana, narušava se kredibilitet demokratskih institucija
- **Gospodarske** – korupcija sprječava sigurno i racionalno investiranje, pošteno gospodarsko tržište, dovodi do rasipanja proračunskog novca
- **Socijalne** – korupcija povećava siromaštvo, najviše pogađa najslabije i nezaštićene, povećava nejednakost građana, pridonosi općem osjećaju nesigurnosti i nezadovoljstva.

Mjerenje korupcije

Korupciju realno nije moguće izmjeriti obzirom da nitko u svijetu ne zna koliki je društveni trošak korupcije koji se danas sve više očituje u općem nezadovoljstvu građana.

Najveća šteta korupcije je u tome što ona iskrivljuje prioritete u političkom i gospodarskom odlučivanju i pogubno šteti javnoj odgovornosti i društvenom moralu.

Najpoznatija mjerenja korupcije vrše:

- **Transparency International** - prema indeksu percepcije korupcije
- **Svjetska banka** – prema indeksu kontrole korupcije.

III. TEMELJNI CILJEVI I PRIORITETNA PODRUČJA AKCIJSKOG PLANA

Temeljni ciljevi ovog Akcijskog plana određeni su Strategijom, zakonima i propisima na nacionalnoj razini. U tom kontekstu Antikorupcijskom povjerenstvu ostaje poticanje provedbe i primjene unutar zakonske zadanosti utvrđenih nacionalnim okvirom, a s ciljem policanja odgovornosti u vršenju javnih dužnosti, otvorenosti vlasti te prevencije i spječavanja korupcije u Varaždinskoj županiji.

Ove aktivnosti određuju se prema Prioritetnim područjima Akcijskog plana koja slijede u nastavku.

Prioritetna područja Akcijskog plana u borbi protiv korupcije su:

1. obnašanje javnih dužnosti
2. sukob interesa u obnašanju javnih dužnosti
3. postupanje županijske uprave
4. ostvarivanje prava na pristup informacijama
5. širenje javne svijesti o štetnosti korupcije
6. ispitivanje javnog mnijenja o korupciji.

IV. MJERE, ROKOVI I NOSITELJI PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA

Ovim Akcijskim planom utvrđuju se mjere i rokovi te nositelji provedbe za Prioritetna područja Akcijskog plana iz točke III.

1. OBNAŠANJE JAVNIH DUŽNOSTI

Obnašanje javnih dužnosti nositelja političkih dužnosti, a to su: predsjednik/ca Županijske skupštine, zamjenici predsjednika/ce, vijećnici, predsjednici i članovi radnih tijela Županijske skupštine, župan i zamjenici župana zahtjeva i određena ponašanja koja su izvan granica reguliranih propisima i drugim aktima. Takvim ponašanjem stvara se ozračje u kojem nositelji političkih dužnosti svoje poslove obavljaju vodeći se prije svega javnim interesom te zaštitom vjerodostojnosti i dostojanstva povjerene im dužnosti, u skladu s opravdanim očekivanjima građana, uz pravo svakog dužnosnika na artikuliranje svojih političkih stavova.

Takvo ponašanje dužnosnika u Varaždinskoj županiji uređeno je Etičkom kodeksom ponašanja nositelja političkih dužnosti u Varaždinskoj županiji („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 6/11), kojim se također utvrđuje da poštivanje, praćenje i provedbu nadzire Etičko povjerenstvo, kojeg imenuje i razrješava Županijska skupština te o tome jednom godišnje, do kraja ožujka izvješćuje Županijsku skupštinu

Mjera:

- **Praćenje primjene Etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti u Varaždinskoj županiji**

Rok: kontinuirano

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo u suradnji sa Etičkim povjerenstvom

Pokazatelj za mjeru: Broj potpisanih i evidentiranih Izjava o prihvaćanju Etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti u Varaždinskoj županiji, članova Županijske skupštine, župana i njegovih zamjenika.

2. SUKOB INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH DUŽNOSTI

Sukob interesa predstavlja situaciju u kojoj su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, ili privatni i utječu, ili mogu utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti.

Svrha je provođenja Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, sprječavanje privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, jačanje integriteta, nepristranosti, objektivnosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti.

Mjere:

- **Omogućiti dostupnost informacija građanima o tome što se smatra sukobom interesa, na koji način je ovo pitanje uređeno u našem zakonodavstvu, radi podizanja svijesti građana u prepoznavanju različitih oblika neprihvatljivog ponašanja dužnosnika (koristiti brošuru nadležnog državnog tijela s tipičnim primjerima situacija sukoba interesa)**
- **Sustavno provoditi edukaciju županijskih dužnosnika i službenika o sprečavanju sukoba interesa čime se želi pridonijeti prevenciji korupcije, posebno upoznavanjem sa načinom kako izbjegavati situacije sukoba interesa, upućivanje na traženje mišljenja Povjerenstva kako se ne bi našli u mogućem ili potencijalnom sukobu interesa, a sukladno programu i mjerama utvrđenim u Akcijskom planu Vlade RH**

Rok: kontinuirano

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo

Pokazatelj za mjeru: Broj provedenih edukacija županijskih dužnosnika i službenika o sprečavanju sukoba interesa i broj uključenih županijskih dužnosnika i službenika u provedene edukacije.

3. POSTUPANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE

Službenici i namještenici Županijske uprave dužni su poslove iz svog djelokruga rada obavljati savjesno, pridržavajući se Ustava, zakona, drugih propisa i pravila struke, te ukoliko ocijene da stranka ima osnovu za ostvarenje nekog prava upozorit će je na to te se brinuti da neukost stranke ne bude na štetu prava koja ima zakonom pripadaju.

Odnos službenika i namještenika prema građanima, temelji se na međusobnoj suradnji i povjerenju te poštivanju dostojanstva ljudske osobe, pa su službenici i namještenici dužni građanima i pravnim osobama davati podatke, obavijesti i upute te im pružati stručnu pomoć u poslovima radi kojih se obraćaju Varaždinskoj županiji.

Građanima i pravnim osobama Upravni odjeli Varaždinske županije, dužni su omogućiti podnošenje prigovora i pritužbi na rad i nepravilan odnos službenika i namještenika te im dostaviti odgovor na podneseni prigovor/pritužbu u roku od 30 dana od

dana podnošenja prigovora/pritužbe. Za podnošenje prigovora/pritužbi potrebno je osigurati tehnička i druga sredstva npr. kutiju za pritužbe, knjigu pritužbi i sl. odnosno omogućiti njihovo usmeno izjavljivanje.

U provođenju gore opisanog odnosa Županijske uprave sa građanima i pravnim osobama, ali i međusobnih odnosa između upravnih tijela, Županijska skupština Varaždinske županije donijela je Etički kodeks službenika i namještenika upravnih tijela Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 6/11), kojim su uređena pravila dobrog ponašanja službenika i namještenika, temeljena na Ustavu i Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 36/09, 125/08, 36/09, 150/11, 144/13 i 19/13-pročišćeni tekst).

Mjere:

- **Praćenje provođenja Etičkog kodeksa službenika i namještenika u upravnim tijelima Varaždinske županije,**

Rok: kontinuirano

Nositelj: nadležna tijela određena Etičkom kodeksom službenika i namještenika upravnih tijela Varaždinske županije.

Pokazatelj za mjeru: Broj podnesenih pritužbi građana, službenika i namještenika na kršenje odredaba Etičkog kodeksa.

- **Edukacija službenika i namještenika o temeljnim načelima službe, načelima ponašanja službenika i namještenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i edukacija o propisima koji uređuju pitanja postupanja kod potencijalnog sukoba interesa službenika i namještenika**

Rok: kontinuirano

Nositelj: čelnik upravnog tijela ili osoba koju on ovlasti i Antikorupcijsko povjerenstvo

Pokazatelj za mjeru: Broj provedenih edukacija službenika i namještenika, te broj pritužbi na kršenje propisa o ponašanju službenika u određenim odnosima na koje upućuju ti propisi.

4. OSTVARIVANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Zakonom o pravu na pristup informacijama osigurano je i omogućeno ostvarivanje prava na pristup informacijama fizičkim i pravnim osobama. Zakon se zasniva na načelu javnosti i slobodnog pristupa informacijama, koje pred tijela javne vlasti, gdje spadaju i županijska tijela, postavlja obvezu da se sve informacije koje posjeduje odnosno kojima raspolaže Varaždinska županija učine dostupnim javnosti, odnosno da se informacije objavljuju (osim onih za koja postoje ograničenja prava na pristup) na lako pretraživ način, neovisno o postavljenom zahtjevu korisnika prava na pristup informacijama.

Sustav prava na pristup informacijama unaprijeđen je Zakonom, ali i Statutom Varaždinske županije, obvezom provođenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Ta obveza ostvaruje se objavom na web stranici godišnjeg plana normativnih aktivnosti i plana savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, kao i nacrtu općih akata kojima se uređuju pitanja iz djelokruga Županije, a kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana ili druga pitanja od interesa za opću dobrobit građana i pravnih osoba na njihovom području.

Mjere:

- surađivati s medijima, u cilju permanentne promocije mogućnosti što kvalitetnijeg ostvarivanja prava na pristup informacijama,
- sustavno provođenje edukacije korisnicima prava na pristup informacijama o njihovom pravu na traženje i dobivanje informacija, kao i obvezu tijela javne vlasti da omogući pristup zatraženoj informaciji, odnosno da objavljuje informacije neovisno o postavljenom zahtjevu
- praćenje održavanja i ažuriranja internetske stranice Varaždinske županije, vezano uz objavu podataka u svrhu jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu upravnih odjela i tijela Varaždinske županije, a posebno objave svih ugovora i dodataka ugovora o poslovima koje je Varaždinska županija sklopila sa fizičkim ili pravnim osobama, kao i podataka o popisu korisnika i konkretnih iznosa koji se dodjeljuju sponzorstvima i donacijama
- praćenje načina provođenja postupka savjetovanja sa zainteresiranom javnošću kod donošenja općih akata

Rok: kontinuirano

Nositelj: službenik za informiranje, pročelnici upravnih odjela i Antikorupcijsko povjerenstvo

Pokazatelji za mjere:

- Broj provedenih edukacija građana i obveznika prava na pristup informacijama, u vezi traženja i dobivanja informacija,
- Broj provedenih savjetovanja sa zainteresiranom javnošću,
- Broj zaprimljenih zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama,
- Praćenje objave ugovora o poslovima koje je Varaždinska županija sklopila sa fizičkim ili pravnim osobama, te podataka o popisu korisnika i konkretnih iznosa koje se dodjeljuju sponzorstvima i donacijama.

ŠIRENJE JAVNE SVIJESTI O ŠTETNOSTI KORUPCIJE

Suzbijanje korupcije nije samo obveza određenih struka i određenih tijela, već je to društvena akcija najširih razmjera u koju se moraju uključiti i županijska tijela, zainteresirane organizacije, gospodarski subjekti i građani.

Politička volja na planu suzbijanja korupcije pretvorit će se u reformu cjelokupnog društva, s ciljem ostvarivanja vladavine prava, demokracije i slobodnog poduzetničkog gospodarstva samo u suradnji svih državnih čimbenika te lokalne i regionalne samouprave.

Polazeći od ovih činjenica Županija se svojim mjerama uključuje u općedruštvene procese, starajući sustavni okvir za antikorupcijsko djelovanje.

Kako je za antikorupcijsko obrazovanje građana od posebne važnosti širenje javne svijesti o opasnosti i štetnosti korupcije, potrebno je i u ovom području odrediti adekvatne mjere, sukladno institucionalnim i programskim okvirima te postignutom standardu antikorupcijskih mjera u Županiji.

Mjere:

- uključivanje medija u dodatne obrazovne programe o štetnosti korupcije, te njihovo senzibiliziranje za problem korupcije, radi

izbjegavanja novinarskog senzacionalizma u korist antikorupcijskih mjera, (organiziranje radionica i sl.)

- organiziranje okruglih stolova u suradnji sa Etičkim povjerenstvom, predstavnicima civilnog društva s ciljem promoviranja značaja razvoja etičkih standarda dužnosnika i službenika i namještenika, te unaprjeđenja etičkih standarda na temelju razmjene iskustva i prijedloga
- organiziranje javnih tribina za građane na temu sprječavanja sukoba interesa i korupcije
- izrada promidžbenog materijala o korupciji, brošure o pojmovniku o korupciji i sl., te osiguranje korištenja takvih i sličnih materijala državnih, te drugih tijela koja se bave problemima korupcije,
- poticanje razvoja udruga civilnog društva koje se bave ovim pitanjima, sufinanciranjem njihovih programa, sukladno mogućnostima Županije

Rok: kontinuirano

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo i Etičko povjerenstvo

Pokazatelji za mjere:

- Broj organiziranih tematskih javnih tribina o korupciji, uključenost građana i udruga civilnog društva na javnim tribinama te edukacija građana i javnosti putem promidžbenog materijala (brošura, letaka).

6. ISPITIVANJE JAVNOG MNIJENJA O KORUPCIJI

Ispitivanje javnog mnijenja koje će omogućiti Antikorupcijskom povjerenstvu upoznavanje građana sa pojmom korupcije, pojavnim oblicima korupcije s preventivnim ciljem podizanja građanskog aktivizma i uključivanja građana u procese borbe protiv korupcije.

Mjere:

Ispitivanje javnog mnijenja iz sljedećih područja:

- poznavanje pojmovnog određenja i pojava oblika korupcije
- poznavanje pravnog mehanizma u kažnjavanju korupcije
- određivanje područja djelatnosti za koja građani najviše vežu pojavu korupcije
- utvrđivanje nivoa povjerenja građana u lokalnu i županijsku vlast
- određivanje problema koji sprječavaju efikasnu borbu protiv korupcije.

Rezultati ispitivanja predstavljat će smjer i podlogu u poduzimanju potrebnih mjera i aktivnosti.

Rok: kontinuirano

Nositelj: Antikorupcijsko povjerenstvo, stručne agencije za ispitivanje javnog mnijenja i nadležni upravni odjel.

Pokazatelj za mjere:

- Provedena ispitivanja javnog mnijenja i broj uključenih ispitanika u ispitivanje.

V. ZAKLJUČAK

Mjere utvrđene ovim Akcijskim planom podložne su stalnom vrednovanju, ispitivanju, izmjenama i dopunama.

Antikorupcijsko povjerenstvo će najmanje jednom godišnje izvještavati Županijsku skupštinu o svom radu, provođenju mjera, te potrebi izmjena i dopuna Akcijskog plana.

VI. Donošenjem ovog Akcijskog plana prestaje važiti Akcijski plan suzbijanja korupcije u Varaždinskoj županiji za razdoblje 2010.-2013. godine ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 14/10).

Ovaj Akcijski plan objavit će se u "Službenom vjesniku Varaždinske županije".

PREDSJEDNICA
Dubravka Biberdžić v.r.

TOČNOST PRIJEPISA OVJERAVA:
Pročelnica Upravnog odjela za poslove
Skupštine i opće poslove

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Županijska skupština

KLASA: 005-01/13-01/8

URBROJ: 2186/1-01/1-14-6

Varaždin, 30. lipnja 2014.

Na temelju članka 30. stavka 1. točke 4. Statuta Varaždinske županije ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13- pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" br. 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13-pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 30. lipnja 2014. godine, donosi

ZAKLJUČAK

**o donošenju Akcijskog plana suzbijanja korupcije u Varaždinskoj županiji
za razdoblje 2014.-2017.**

Županijska skupština Varaždinske županije donosi Akcijski plan suzbijanja korupcije u Varaždinskoj županiji za razdoblje 2014.-2017.

Plan iz prethodnog stavka sastavni je dio ovog Zaključka, a objavit će se u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“.

PREDSJEDNICA
Dubravka Biberdžić v.r.

TOČNOST PRIJEPISA OVJERAVA:

Pročelnica/opravnog odjela za poslove

Skupštine i opće poslove

mr.sc. Ljubica Križan

